

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÇEVİRİMİÇİ HARİTALARIN KULLANIMININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ*

Erkan YEŞİLTAŞ**

Ayşegül PEHLİVAN***

ÖZET

Çevrimiçi harita kavramı, dünya yörüngesinde bulunan gözlem uydularının elde ettiği görsel ve dijital verilerin yazılım firmalarının hazırladığı web sayfaları aracılığıyla bizlere ulaştırıldığı, basılı haritalara nispeten daha güncel içeriğe sahip olan ve bu içeriğin iki boyutlu ya da üç boyutlu olarak sunulabildiği elektronik haritalar olarak tanımlanabilir. Bu haritalar, haritayı hazırlayan yazılım firmalarının izin verdiği ölçüde yapılandırılabilir ve harita üzerine işaretlemeler, açıklamalar, resimler, videolar ve çizimler eklenerek kullanım amacına göre zenginleştirilebilir. Bu çerçevede, çevrimiçi haritalar sağladıkları bu avantajlar sayesinde Sosyal Bilgiler dersinde etkin bir şekilde kullanılacak materyallerdir. Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik olarak, web sayfası formunda, yapılandırılmış olan çevrimiçi haritaların öğrencilerin akademik başarılarına ne derece katkı sağlayacağı araştırılmıştır. Araştırmaya, Sivas ili Merkez İlçesi'nde bulunan Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu'nda öğrenim gören 60 6. sınıf öğrencisi ile Amasya ili Merkez İlçesi'nde bulunan Fatih Ortaokulunda öğrenim gören 50 6. sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 110 öğrenci katılmıştır. Her iki ortaokulda da gruplardan biri deney diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenmiş ve gruplar yansız (seçkisiz) örnekleme yöntemlerinden basit yansız (seçkisiz - random) örnekleme şekilde atanmıştır. Uygulama için deney ve kontrol grupları belirlenirken sınıfların mevcudu, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenim durumları dikkate alınmıştır. Deney ve kontrol gruplarının denklğini sağlamak için her iki gruba da öntest verilmiştir. Grupların öntest puanları ortalamaları arasındaki fark "t" testi ile test edilmiştir. Araştırmada toplanan verilerin analizinde SPSS 18.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler tekrarlı ölçümler için çift yönlü varyans analizi ve bağımsız örneklemler için t testi aracılığıyla çözümlenmiş ve verilerin anlamlı olup olmadığı 0,05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmanın bulgularından hareketle, Sosyal Bilgiler

* Bu makale, 26 – 28 Nisan 2013 tarihinde Aksaray Üniversitesi'nde düzenlenen "Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumu – II"de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, El-mek: erkanyesiltas@gmail.com

*** Arş. Gör. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı, El-mek: aysegulpehlivan@anadolu.edu.tr

öğretiminde çevrimiçi haritaların kullanımının akademik başarıyı arttırdığı söylenebilir. Araştırmadan elde edilen sonuca bağlı olarak Sosyal Bilgiler öğretiminde çevrimiçi haritaların kullanılmasının faydalı olacağı, Sosyal Bilgiler öğretmen adayları ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin çevrimiçi haritaların kullanımı ve yapılandırılması konularında bilgilendirilmeleri gerektiği ve Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde çevrimiçi haritaların farklı konularda kullanımına ve öğretim sürecine katkılarına ilişkin farklı araştırmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Çevrimiçi Harita, Öğretim, Akademik Başarı

THE EFFECT OF THE USE OF ONLINE MAPS IN SOCIAL STUDIES TEACHING ON ACADEMIC ACHIEVEMENT

ABSTRACT

Online map concept can be explained as electronic maps prepared by software firms based on the data and visuals obtained from observational satellites in earth's orbit, which has more up-to-date content than the printed maps and can present the content in two or three dimensions. These maps can be structured and enriched by markings, explanations, visuals, videos, and drawings for specific purposes to the extent that the software firms allow. In this context, online maps are the materials that can be used effectively in Social Studies course due to the advantages they provide. This study was aimed to investigate to what extent the structured online maps in the form of a webpage contribute to the academic achievement level of the students in Social Studies course. A total of 110 students including 60 students at the 6th grade studying Mehmet Akif Ersoy Middle School in Sivas and 50 students at the 6th grade studying Fatih Middle School in Amasya participated in the study. In both schools, one of the groups was determined as the experimental group while the other was determined to be the control group according to simple random sampling. While forming the groups, the class size, readiness of the students and their learning features were taken into consideration. In order to equilibrate the experimental and control group, both of them were exposed to a pretest. The average of the pretest scores of the groups were tested with "t" test. The data obtained was analyzed with SPSS 18.0 software. The significance of the results was evaluated within 0.05 significance level. The data obtained was analyzed with two way analysis of variance and independent samples t test. According to the results of the study, it can be concluded that using online maps in Social Studies course increases the academic achievement among 6th graders. Based on the results of the study, it can be deduced that using online maps in Social Studies instruction can be beneficial and teachers and teacher candidates of Social Studies should be informed about the use of online maps and how to structure them. Moreover, it is suggested that various studies focusing on the usage of online maps in Social Studies course and its contributions to the instructional processes should be carried out.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

The use of digital maps has increased especially in the last twenty years. Digital maps are being used in history, biology, natural history, social sciences and medical epidemiology as well as geography and geography-related subjects. Besides, they provide convenience to individuals in circumstances like finding direction during travelling or shopping. Considering their extensive use, it can be inferred that learning how to read and interpret these maps can be considered as a lifelong learning skill (Jones, A., Blake, C., Davies, C. & Scanlon, E., 2004).

Online map concept can be explained as electronic maps prepared by software firms based on the data and visuals obtained from observational satellites in earth's orbit, which has more up-to-date content than the printed maps and can present the content in two or three dimensions. (Yeşiltaş, 2013).

Online maps are practical tools for Social Sciences instruction due to the information and images they present. By using online maps, students can be exposed to map display, satellite image, and road plans of the region they live in, and can be taught a lot of concepts such as how to find direction and scale calculation. Moreover, a more efficient instruction about how to interpret and use maps can be provided to the students with the help of address description feature of these maps. (Yeşiltaş, 2011).

These maps can be structured and enriched by markings, explanations, visuals, videos, and drawings for specific purposes to the extent that the software firms allow. In order to make these adjustments on online maps, API (Application Programming Interface), which was released by software firms, is used.

When the studies focusing on maps and education are examined, it can be said that the research conducted by Aladağ (2010), titled as "The Effects of GIS on Students' Academic Achievement and Motivation in Seventh-Grade Social Studies Lessons in Turkey", investigated the effects of geographical information systems on students' academic achievement and their motivation levels. According to the data obtained from this quasi experimental study carried out with 44 students, the level of academic achievement and motivation of the experimental group exposed to geographical information systems turned out to be higher than the control group who were exposed to a coursebook set provided by Ministry of Education. In the study "Internet-Based GIS in An Inductive Learning Environment: A Case Study of Ninth-Grade Geography Students" by Milson and Earle (2008) internet-based geography information systems were integrated into 9th grade Geography curriculum as an instructional technology tool. The study revealed that internet-based geography information systems can be effective tools in an inductive learning environment. Moreover, as a result of the analysis of focus group discussion and example of students' work, it was found out that internet-based geography systems enhances the development of cultural awareness and empathy skills of the students.

In his study titled as "Google Earth as A (Not Just) Geography Education Tool", Patterson (2007) pointed out that Google Earth software has a crucial potential for improving geography instructional methods

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

and other skills of the students. In addition, he emphasized that Google Earth software increases the geographical awareness and improves critical thinking, analysis, and questioning skills of the students in pre-college learning environments.

Aktürk, Yazıcı, and Bulut (2013) aimed to develop spatial perception skills which was supposed to be acquired by the students in 'Living on the Earth' unit of 6th grade Social Sciences course by using digital maps in their study titled as "The effects of using animation and digital maps in Social Sciences course on spatial perception skills of the students". In this experimental study, the study group was 50 students. 25 of them took place in the experimental group and the other half of the students were placed in the control group. According to the results of this study, using animation and digital maps has a positive effect on academic achievement level.

When the related studies are examined, it can be said that there is no research focusing on the use of web-based online maps in Social Sciences education and structuring online maps for Social Sciences education. The fact that there is no research focusing on online maps which can be an efficient instructional material and activity tool in Social Sciences is considered as a research gap in the related literature.

This study was aimed to investigate to what extent the structured online maps in the form of a webpage contribute to the academic achievement level of the students in Social Studies course.

Methodology

This study, a total of 110 students participated in the study including 60 students at the 6th grade studying in Sivas Mehmet Akif Ersoy Primary School and 50 students at the 6th grade from Amasya Fatih Middle School. In both schools, one of the groups was determined as the experimental group while the other was determined to be the control group according to simple random sampling. While forming the groups, the class size, readiness of the students and their learning features were taken into consideration. In order to equilibrate the experimental and control group, both of them were exposed to a pretest. The average of the pretest scores of the groups were tested with "t" test. The data obtained was analyzed with SPSS 18.0 software. The significance of the results was evaluated within 0.05 significance level. The data obtained was analyzed with two way analysis of variance and independent samples t test.

Findings and Conclusion

According to the results of the study, it can be concluded that using online maps in Social Studies course increases the academic achievement among 6th graders. Based on the results of the study, it can be deduced that using online maps in Social Studies instruction can be beneficial and teachers and teacher candidates of Social Studies should be informed about the use of online maps and how to structure them. Moreover, it is suggested that various studies focusing on the usage of online maps in Social Studies course and its contributions to the instructional processes should be carried out.

Key Words: Social Studies, Online Map, Teaching, Academic Achievement

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Giriş

Okul programı kapsamında sosyal bilgiler, antropoloji, arkeoloji, ekonomi, coğrafya, tarih, hukuk, felsefe, siyaset bilimi, psikoloji, din ve sosyoloji gibi bilimlerden ve bununla birlikte beşeri bilimler, matematik ve doğa bilimlerinden uygun içerikleri alarak bunları sistematik bir çalışma taslağının koordinasyonunu sağlar (Tay, 2014). Sosyal Bilgiler bu disiplinler arası yapısı nedeniyle oldukça çeşitli ve zengin bir içeriğe sahiptir. Bu çerçevede, Sosyal Bilgiler dersinin mümkün olduğunca zenginleştirilmiş eğitim ortamlarında çeşitli yöntem, teknik ve materyallerle öğretilmesi önem arz etmektedir (Sönmez, 2011). Sosyal Bilgiler öğretimini zenginleştirmek amacıyla kullanılan en temel materyallerden birisinin de haritalar olduğunu söylemek mümkündür (Yazıcı, 2006).

Harita, bir bölgenin topografyasıyla ilgili ya da bu bölge ile mekânsal olarak ilişkili diğer konular (jeoloji, jeomorfoloji, iklim, trafik, yeraltı kaynakları, ekonomi vb.) hakkında bilgi verme işlevini görmektedir. Bu haliyle harita, insandan insana mekânsal referanslı bilgi aktaran, genel olarak basılı bir iletişim aracı ve coğrafi gerçekliğin işaretleştirilmiş sunumu olarak tanımlanabilir (Uluğtekin ve Doğru'dan aktaran Duman, 2011). Özellikle coğrafya ve coğrafya ile ilişkili konuların ana eksenindeki iletişim aracının haritalar olduğu söylenebilir. Bir alana ait verinin, özelliklerin, bilginin, fikrin, mekânsal modellerin, alansal bilgi gelişiminin aktarılması genellikle çeşitli yöntemler ve çeşitli formlarda üretilmiş haritalarla olmaktadır (Demiralp, 2009).

Haritalar, bilginin karşılaştırmalı olarak sunulmasında iletişim ve algılama açısından en iyi araçtır. Coğrafi verilerin harita üzerinde gösterilmesi birçok alanda kullanıcıya kolaylık sağlamaktadır. Verilerin işaretleştirilerek harita üzerinde sunulması, kullanıcının veriler arasındaki ilişkileri, benzerlikleri ve farklılıkları kolaylıkla algılamasına yardımcı olmaktadır (Buğdaycı ve Bildirici, 2009). Haritaların sağladığı kolaylıkların teknolojinin ilerlemesi ve dijital haritaların ortaya çıkmasıyla daha da arttığı söylenebilir.

Harita Genel Komutanlığı web sitesinde dijital (sayısal) harita kavramı, bilgisayar ortamında (hard-disk, CD, DVD, disket, vb.) klasik dosya veya veri tabanı dosyası şeklinde tutulan harita olarak tanımlanmaktadır. Vektör harita, raster harita ve matris harita olmak üzere üç tür dijital (sayısal) harita bulunmaktadır. Vektör harita, haritada yer alan detayların nokta, çizgi ve alan detay olarak tanımlandığı bilgisayar dosyaları olarak tanımlanmaktadır. Bu dosyalarda nokta detaylar koordinat verileriyle; çizgi detaylar noktalar dizisiyle; alan detaylar ise kapanan çizgiler ile temsil edilmektedir. Vektör haritalar, raster haritalar üzerinden sayısallaştırma ya da doğrudan araziden ölçme yoluyla hazırlanmaktadır. Raster haritalar, yer yüzeyine basılı bir haritaya ilişkin yansıma değerlerinin, belli bir sıklıkta (çözünürlükte) ve belli bir renk derinliğinde (siyah-beyaz, gri tonlu, renkli) koordinatlı olarak depolandığı bilgisayar dosyalarıdır. Raster haritalar, haritaların raster taranması ve koordinatlandırılması ya da uydulardan veya uçaklardan çekilmiş yer yüzeyi görüntülerinin yataylanması ve koordinatlandırılması ile hazırlanmaktadır. Matris haritalar ise, yer yüzeyine ilişkin belli bilgilerin (rakım, ısı, kirlilik, deprem şiddeti, vb.) belli sıklıkta (çözünürlükte), koordinat bilgisi ile birlikte depolandığı bilgisayar dosyaları olarak tanımlanmaktadır (Aktürk, 2012).

Dijital haritaların kullanımı özellikle yaklaşık son 20 yıl içerisinde artmıştır. Dijital haritalar, coğrafya ve coğrafyayla ilişkili konuların yanı sıra tarih, biyoloji, doğa tarihi, sosyal bilimler, tıbbi epidomoloji (salgın hastalıklar bilimi) gibi bilim dallarında da kullanılmaktadır. Bunun yanında seyahatlerde yön bulmada ve alışveriş gibi durumlarda da bireylere kolaylık sağlamaktadır. Yaygın kullanımı göz önüne alındığında, bu haritaları okumayı ve yorumlamayı öğrenmenin genel bir hayat becerisi olarak kabul edilebileceği söylenebilir (Jones, A., Blake, C., Davies, C. & Scanlon, E., 2004).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Çevrimiçi harita ise, dünya yörüngesinde bulunan gözlem uydularının elde ettiği görsel ve dijital verilerin, yazılım firmalarının hazırladığı web sayfaları aracılığı ile bizlere ulaştırıldığı, basılı haritalara nispeten daha güncel içeriğe sahip olan ve bu içeriğin iki ya da üç boyutlu olarak sunulabildiği elektronik harita olarak tanımlanabilir (Yeşiltaş, 2013).

Çevrimiçi haritalar sunduğu bilgi ve görüntülerle Sosyal Bilgiler öğretimi için oldukça kullanışlı araçlardır. Çevrimiçi haritalar kullanılarak öğrencilere buldukları coğrafyanın harita görüntüleri, uydu görüntüleri ve yol planları gösterilebilir, yön bulma, ölçek hesaplama vb. gibi birçok kavram uygulamalı olarak öğretilir. Ayrıca, bu haritaların yol tarifi özelliğinin de yardımıyla öğrencilere harita okuma ve kullanma konusunda daha etkili bir öğretim sağlanabilir. Çevrimiçi harita hizmeti sunan bazı web siteleri şu şekilde sıralanabilir (Yeşiltaş, 2011):

- maps.google.com
- maps.yahoo.com
- www.planiglobe.com
- www.atlapedia.com
- www.wikimaps.org
- map.yandex.com
- www.bing.com/maps
- www.mapquest.com
- maps.nationalgeographic.com
- www.multimap.com

Çevrimiçi haritalar bu özelliklerinin yanı sıra haritayı hazırlayan yazılım firmalarının izin verdiği ölçüde yapılandırılabilir; harita üzerine işaretlemeler, açıklamalar, resimler, videolar ve çizimler eklenerek kullanım amacına göre zenginleştirilebilir. Haritalar üzerinde bu eklemeleri yapmak için yazılım firmalarının haritaya ilişkin sunduğu API (Application Programming Interface) kullanılmaktadır.

Tablo 1. Örnek Çevrimiçi Harita Sağlayıcıları, Kullanıcı Arayüzleri, Haritalama Projeleri ve Harita Uygulamaları Oluşturmak için Geliştirme Arayüzleri (Fluke, 2009)

Harita	Kullanıcı Arayüzü	API & Geliştirici Setleri
MapQuest.com	http://www.mapquest.com/	http://developer.mapquest.com/
Yahoo! Maps	http://maps.yahoo.com/	http://developer.yahoo.com/maps
Microsoft Virtual Earth	http://maps.live.com/	http://dev.live.com/virtualearth/sdk
Google Maps	http://maps.google.com/	http://code.google.com/apis/maps

Günümüzde yetiştirilen bireylerin bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi sunma, bilgiyi paylaşma ve iletişim kurma becerileri ile donanmış hâle getirilmesi oldukça önemlidir. Bu beceriler hem öğrencilerde hem de onları yetiştirecek olan öğretmenlerde gereken becerilerdir. Çağdaş bilgi toplumu olmanın yolu yaratıcı eğitim ve öğretimin gerçekleştirildiği yeni teknolojilerin kullanıldığı eğitim sistemlerinden geçmektedir (Ünal, Özmen ve Er, 2013). Bu nedenle, çevrimiçi haritaların sağladıkları avantajlar düşünüldüğünde, sosyal bilgiler dersinde etkin şekilde kullanılacak birer öğretim materyali olduğu ve öğretmenlerin bu materyallerden etkili bir şekilde faydalanmalarının sosyal bilgiler derslerine olumlu katkı sağlayacağı söylenebilir.

Harita ve eğitim ilişkisini ele alan çalışmalar incelendiğinde; Aladağ (2010) tarafından gerçekleştirilen “The Effects of GIS on Students’ Academic Achievement and Motivation in Seventh-Grade Social Studies Lessons in Turkey” başlıklı çalışmada, 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde coğrafi bilgi sistemlerinin öğrencilerin akademik başarıları ve motivasyonlarına etkisi araştırılmıştır. Yarı deneysel desende toplam 44 öğrenciyle gerçekleştirilen çalışmada elde edilen veriler ışığında, coğrafya bilgi sistemleri kullanılarak ders yapılan deney grubunun akademik başarıları ve motivasyon düzeylerinin MEB tarafından sağlanan ders kitabı seti ile konu anlatılan kontrol grubundan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Milson ve Earle (2008) tarafından yapılan “Internet-Based GIS in An Inductive Learning Environment: A Case Study of Ninth-Grade

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Geography Students” başlıklı araştırmada, internet temelli coğrafi bilgi sistemleri, 9. sınıf coğrafya öğretim programına bir öğretim teknolojisi aracı olarak entegre edilmiştir. Araştırmada, tümevarımsal bir öğrenme ortamında verilen coğrafya eğitiminde, internet temelli coğrafi bilgi sistemlerinin başarılı araçlar olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada, öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri ve öğrencilerin çalışma örnekleri incelenmiş ve internet temelli coğrafi bilgi sistemlerinin öğrencilerde kültürel farkındalık ve empati gibi becerilerin gelişmesine yardımcı olduğu belirlenmiştir.

Patterson (2007) da “Google Earth as A (Not Just) Geography Education Tool” başlıklı çalışmasında, web üzerindeki en yeni coğrafi bilgi araçlarından biri olan Google Earth yazılımının, coğrafya öğretim yöntemlerini ve öğrencilerin diğer becerilerini geliştirmede önemli bir potansiyele sahip olduğunu belirtmiştir. Bunun yanında, Google Earth yazılımının kolej öncesi öğretim ortamlarında öğrencilerin coğrafi farkındalıklarını arttırdığını ve eleştirel düşünme, analiz ve sorgulama becerilerini geliştirdiğini vurgulamıştır. Aynı şekilde, Baker (2005) da araştırmasında internet temelli haritalamanın masaüstü coğrafi bilgi sistemlerinin engellerini aşabilecek ciddi bir alternatif olduğunu vurgulamıştır. Buna ek olarak Baker (2005), internet temelli haritalama sistemlerinin bir yandan coğrafi veya bilimsel verileri incelemek ve keşfetmek için temel analiz araçları sağlarken diğer yandan da sorgulamaya dayalı öğrenme ve öğretim yöntemlerini destekleyebileceğini vurgulamış ve kolej öncesi eğitim boyunca coğrafi farkındalığı arttırmak için web tabanlı teknolojiler ve internet tabanlı coğrafi bilgi sistemleri kullanılmasını tavsiye etmiştir. Aktürk, Yazıcı ve Bulut (2013) “Sosyal Bilgiler Dersinde Animasyon ve Dijital Harita Kullanımının Öğrencilerin Mekânı Algılama Becerilerine Yönelik Etkileri” başlıklı araştırmalarında ilköğretim 6.sınıf Sosyal Bilgiler dersi ‘Yeryüzünde Yaşam’ ünitesinde öğrencilere verilmesi gereken temel becerilerden mekânı algılama becerisinin animasyon ve dijital harita (sayısal harita) kullanılarak geliştirilmesini amaçlamışlardır. Deneysel desende yürütülen araştırma kapsamında 25’i deney, 25’i kontrol grubu olmak üzere 50 öğrenciyle çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere göre animasyon ve dijital harita kullanımının deney gurubundaki öğrencilerin akademik başarıları kontrol grubuna göre yüksek çıkmıştır. Demirci ve Karaburun (2011) da “CBS, GPS ve Google Earth Teknolojilerinin Coğrafya Derslerinde Kullanımı” başlıklı araştırmalarında CBS, GPS ve Google Earth teknolojilerinin birlikte kullanıldığı bir etkinliğin ortaöğretim coğrafya derslerindeki uygulanabilirliğinin test etmişlerdir. Çalışma İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Fatih Üniversitesi işbirliği ile İstanbul’da görev yapan coğrafya öğretmenlerine verilen CBS kursu sırasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya İstanbul’daki 19 ilçede yer alan 25 farklı ortaöğretim kurumunda çalışan 25 coğrafya öğretmeni katılmıştır. Etkinliğin değerlendirilmesi amacı ile çalışma sonrasında öğretmenler üzerinde bir anket çalışması uygulanmıştır. Çalışmada CBS, GPS ve Google Earth’ün birlikte kullanılması ile gerçekleştirilen etkinliğin coğrafya dersleri için faydalı bir öğretim yöntemi olabileceği görülmüştür. Balkan (2007) “İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Harita Kullanımının Derse Karşı Tutuma, Başarıya ve Hatırda Tutma Düzeyine Etkisi” başlıklı araştırmasında İlköğretim 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersindeki “İstanbul’un Fethi ve Sonrası” ünitesi örnek alınarak, konular işlenirken harita kullanılarak yapılan öğretim ile harita kullanılmadan yapılan öğretim yöntemin uygulandığı sınıflar arasında tutum, başarı ve hatırd tutma düzeyleri arasındaki farkın sınanmasını amaçlamıştır. İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde harita kullanımının öğrenci başarısı, tutumu ve hatırd tutma düzeyini incelemeye yönelik deneme modellerinden “Solomon dört gruplu model”e göre desenlenmiş ve gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler ışığında Sosyal Bilgiler dersinde harita kullanımının öğrencilerin akademik başarısını arttırdığı, tutumlarını olumlu yönde etkilediği ve harita kullanımıyla hatırd tutma düzeyinin artarak öğretimin daha kalıcı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

İlgili araştırmalar incelendiğinde, web tabanlı çevrimiçi haritaların Sosyal Bilgiler eğitiminde kullanımı ve çevrimiçi haritaların Sosyal Bilgiler eğitime yönelik olarak

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

yapılandırılması konularına odaklı bir çalışmanın olmadığı görülmektedir. Alanyazında Sosyal Bilgiler dersi için oldukça faydalı bir öğretim materyali ve etkinlik aracı olacağı düşünülen çevrimiçi haritalara yönelik böyle bir araştırmanın bulunmayışı bir eksiklik olarak görülmektedir. Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik olarak, web sayfası formunda yapılandırılmış olan çevrimiçi haritaların, öğrencilerin akademik başarılarına ne derece katkı sağlayacağı araştırılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada ön-test son-test deney-kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Deneysel desenlerde temel amaç, değişkenler arasında oluşturulan neden-sonuç ilişkilerini keşfetmek olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Yarı deneysel desen de deneysel desenle aynı amacı taşımaktadır. Aralarındaki farklılık, yarı deneysel desende, kontrol ve deney gruplarının tesadüfen değil ölçümlerle seçilmesidir (Karasar, 2006).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2012 – 2013 eğitim öğretim yılında Sivas İli Merkez İlçesi'nde bulunan Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu'nda öğrenim gören 60 6. sınıf öğrencisi ile Amasya İli Merkez İlçesi'nde bulunan Fatih Ortaokulunda öğrenim gören 50 6. sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 110 öğrenci oluşturmaktadır. Her iki ortaokulda da gruplardan biri deney diğeri kontrol grubu olarak belirlenmiş ve gruplar yansız (seçkisiz) örnekleme yöntemlerinden basit yansız (seçkisiz – random) örnekleme ile atanmıştır. Uygulama için deney ve kontrol grupları seçilirken sınıfların mevcudu, hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenim durumları dikkate alınmıştır. Deney ve kontrol gruplarının denkliliğini sağlamak için her iki gruba da ön-test verilmiştir. Grupların ön-test puanları ortalamaları arasındaki fark “t” testi ile test edilmiştir (Tablo 2 ve Tablo 5).

Araştırmada Kullanılan Öğretim Materyali

Araştırmada, Sosyal Bilgiler öğretiminde çevrimiçi haritaların kullanımının akademik başarıya etkisini ölçmek amacıyla Sosyal Bilgiler 6. Sınıf “Ülkemiz ve Dünya” ünitesinde kullanılmak üzere araştırmacılar tarafından Google Maps altyapısı kullanılarak yapılandırılmış çevrimiçi haritalar kullanılmıştır (bkz: Ekler).

Veri Toplama Aracı

Sosyal Bilgiler öğretiminde çevrimiçi haritaların kullanımının akademik başarıya etkisini ölçmek amacıyla araştırmacılar tarafından Sosyal Bilgiler 6. Sınıf “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine yönelik hazırlanmış 25 sorudan oluşan başarı testi kullanılmıştır.

Başarı testi için 30 soruluk bir soru havuzu oluşturulmuş ve pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında başarı testine SPSS 18 yazılımıyla yapılan madde analizinde testin güvenilirlik katsayısı 0,81 olarak bulunmuştur. Daha sonra öğrenci seviyesi dikkate alınarak soru sayısı 25'e düşürülmüştür. Büyüköztürk (2006), bir test için hesaplanan güvenilirlik katsayısının 0.70 ve daha yüksek olmasının güvenilirlik için yeterli olacağını ifade etmektedir. Bu çerçevede başarı testinin güvenilir olduğunu söylemek mümkündür.

Uygulama Süreci

Sivas ve Amasya illerinde belirlenen okullarda 6. sınıf öğrencilerine önce ön-test uygulanmış, ardından belirlenen ünite süresi olan 3 haftalık (haftalık 3 ders saati) süre boyunca deney gruplarında derse yönelik yapılandırılan çevrimiçi haritalar üzerinden, kontrol gruplarına ise MEB tarafından sağlanan ders kitabı seti kullanılarak “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi anlatılmıştır. Ünite bitiminde son-testler uygulanarak uygulama tamamlanmıştır.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Veri Analizi

Araştırmada toplanan veriler SPSS 18.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler tekrarlı ölçümler için çift yönlü varyans analizi ve bağımsız örneklemeler için t testi aracılığıyla çözümlenmiş ve verilerin anlamlı olup olmadıkları 0,05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Amasya Fatih Ortaokulu Verileri

Tablo 2. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesine Yönelik Ön-test Başarı Puanlarının Grup Değişkenine Göre Farklılığı İçin T-Testi Sonuçları

GRUP	N	$\bar{X}$	S	t	p
Deney	25	37,92	8,49	,955	,244
Kontrol	25	35,04	12,45		

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ön-test puanları grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir [$t(50) = ,955$; $p > .05$]. Bu bulgu, deney işlemi öncesinde grupların harita becerilerinin benzer bulunduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma probleminin analizinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin gruplara (deney-kontrol), ölçümlere (ön-test-son-test) ve bunların ortak etkisine göre farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testinden aldıkları ön-test-son-test ortalama puan ve standart sapma değerleri tablo-3’de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesi Başarı Testinden Aldıkları Ön-test-Son-test Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

GRUP	ÖN-TEST			SON-TEST		
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S
Deney	25	35,04	12,45	25	65,60	8,08
Kontrol	25	37,92	8,49	25	52,16	12,98

Tablo-3’de görüldüğü üzere, Sosyal Bilgiler öğretimde çevrimiçi haritalar kullanılarak ders yapılan deney grubu öğrencilerinin deney öncesi başarı testi ortalama puanı $\bar{X} = 35,04$ iken, bu değer deney sonrasında $\bar{X} = 65,60$ olmuştur. Basılı haritaların kullanıldığı kontrol grubundaki öğrencilerin aynı puanları sırasıyla $\bar{X} = 37,92$ ve $\bar{X} = 52,16$ ’dır. Buna göre hem çevrimiçi haritaların uygulandığı deney grubu öğrencilerinin hem de MEB ders kitabı setinin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin, “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi ile ilgili başarı düzeylerinde bir artış gözlemlendiği söylenebilir. İki ayrı deneysel işleme maruz kalan öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarı puanlarında deney öncesine göre, deney sonrasında gözlenen söz konusu değişmelerin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin çift yönlü varyans analizi sonuçları tablo-4’te verilmiştir.

Tablo 4. “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesine Ait Ön-test – Son-test Başarı Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
Gruplar arası	5797.76	49			
Grup (Deney/Kontrol)	696.96	1	696.96	6.55	,014
Hata	5100.8	48	106.26		
Gruplar içi	2175.96	50			
Ölçüm (Ön-test-Son-test)	12544.0	1	12544.0	100.90	,000
Grup*Ölçüm	1664.6	1	1664.6	13.38	,001
Hata	5967.36	48	124.32		
Toplam	7973.72	99			

Turkish Studies

Tablo-4 incelendiğinde, araştırmanın daha önce belirtilen hipotezlerine ilişkin bulgular aşağıda verildiği şekilde açıklanabilir:

1. Deney ve kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası ön-test ve son-test toplam “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi başarı puanları arasında anlamlı bir fark vardır. [F(1-50)= 6.55; p < 0.05]. Bu bulgu, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarı puanlarının ölçüm ayrımı (deney öncesi ve deney sonrası) yapmaksızın farklılaştığını göstermektedir.

2. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarıları ile ilgili olarak, ön-test–son-test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir fark vardır. [F(1-50)= 100.90; p<0.05]. Bu bulgu, grup ayrımı yapmaksızın öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarılarının uygulanan öğretim modeline bağlı olarak değiştiği şeklinde yorumlanabilir.

3. Tablo- 4’teki analiz sonuçlarına göre, iki ayrı öğretim modelinin uygulandığı deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testine ait başarı puanlarının deney öncesinden sonrasına anlamlı farklılık gösterdiği, yani farklı işlem gruplarında (deney ve kontrol grubu) olmakla tekrarlı ölçümler faktörlerinin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi başarı düzeyleri üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı olduğu bulunmuştur [F(1-50)= 13,38; p< 0.05]. Bu bulgu, çevrimiçi haritalar ve MEB ders kitabı setinin kullanımının öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarılarını artırmada farklı etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Yani, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarıları denemelere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Başka bir anlatımla uygulanan deneysel işlemin bir sonucu olarak “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarıları değişmektedir. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarılarında gözlenen bu farklılıkların çevrimiçi haritaların kullanımından kaynaklandığı söylenebilir. “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi puanlarında deney öncesine göre daha fazla artış gözlenen çevrimiçi haritaların, MEB ders kitabı setinin kullanımına göre öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarılarını artırmada daha etkili olduğu görülmektedir.

Sivas Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu Verileri

Tablo 5. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesine Yönelik Ön-test Başarı Puanlarının Grup Değişkenine Göre Farklılığı İçin T-Testi Sonuçları

GRUP	N	$\bar{X}$	S	t	p
Deney	30	44,93	18,27	-,553	,468
Kontrol	30	47,73	20,84		

Analiz sonuçlarına göre deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ön-test puanları grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir [t(60)= -,553; p>.05]. Bu bulgu deney işlemi öncesinde grupların harita becerilerinin benzer bulunduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma probleminin analizinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin gruplara (deney-kontrol), ölçümlere (ön-test-son-test) ve bunların ortak etkisine göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testinden aldıkları ön-test-son-test ortalama puan ve standart sapma değerleri tablo-6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesi Başarı Testinden Aldıkları Ön-test-Son-test Ortalama Puan ve Standart Sapma Değerleri

GRUP	ÖNTEST			SONTEST		
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S
Deney	30	47,73	20,84	30	65,33	16,12
Kontrol	30	44,93	18,27	30	50,13	14,22

Turkish Studies

Tablo-6’da görüldüğü üzere, Sosyal Bilgiler öğretimde çevrimiçi haritalar kullanılarak ders yapılan deney grubu öğrencilerinin deney öncesi başarı testi ortalama puanı $\bar{X} = 47,73$ iken, bu değer deney sonrasında $\bar{X} = 65,33$ olmuştur. Basılı haritaların kullanıldığı kontrol grubundaki öğrencilerin aynı puanları sırasıyla $\bar{X} = 44,93$ ve $\bar{X} = 50,13$ ’dür. Buna göre hem çevrimiçi haritaların uygulandığı deney grubu öğrencilerinin hem de MEB ders kitabı setinin kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin, “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi ile ilgili başarı düzeylerinde bir artış gözlemlendiği söylenebilir. İki ayrı deneysel işleme maruz kalan öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarı puanlarında deney öncesine göre, deney sonrasında gözlenen söz konusu değişmelerin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin çift yönlü varyans analizi sonuçları tablo-7’de verilmiştir.

Tablo 7. “Ülkemiz ve Dünya” Ünitesine Ait Ön-test – Son-test Başarı Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	39335.86	59			
Grup (Deney/Kontrol)	2430.0	1	2430.0	5.23	,026
Hata	26905.86	58	463.89		
Gruplar içi	13847.98	60			
Ölçüm (Ön-test-Son-test)	3898.79	1	3898.79	25.70	,000
Grup*Ölçüm	1153.20	1	1153.20	7.60	,008
Hata	8795.99	58	151.65		
Toplam	53183.84	119			

Tablo-7 incelendiğinde, araştırmanın daha önce belirtilen hipotezlerine ilişkin bulgular aşağıda verildiği şekilde açıklanabilir:

1. Deney ve kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası ön-test ve son-test toplam “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi başarı puanları arasında anlamlı bir fark vardır. [$F(1-60) = 5,23$; $p < 0.05$]. Bu bulgu, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarı puanlarının ölçüm ayrımı (deney öncesi ve deney sonrası) yapmaksızın farklılaştığını gösterir.

2. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarıları ile ilgili olarak, ön-test-son-test ortalama başarı puanları arasında anlamlı bir fark vardır. [$F(1-60) = 25,70$; $p < 0.05$]. Bu bulgu, grup ayrımı yapmaksızın öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarılarının uygulanan öğretim modeline bağlı olarak değiştiği şeklinde yorumlanabilir.

3. Tablo- 3’teki analiz sonuçlarına göre, iki ayrı öğretim modelinin uygulandığı deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testine ait başarı puanlarının deney öncesinden sonrasına anlamlı farklılık gösterdiği, yani farklı işlem gruplarında (deney ve kontrol grubu) olmak ile tekrarlı ölçümler faktörlerinin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi başarı düzeyleri üzerindeki ortak etkilerinin anlamlı olduğu bulunmuştur [$F(1-60) = 7,60$; $p < 0.05$]. Bu bulgu, çevrimiçi haritalar ve MEB ders kitabı setinin kullanımının öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarılarını artırmada farklı etkilere sahip olduğunu göstermektedir. Yani, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarıları denemelere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Başka bir anlatımla uygulanan deneysel işlemin bir sonucu olarak “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarıları değişmektedir. Öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi başarılarında gözlenen bu farklılıkların çevrimiçi haritaların kullanımından kaynaklandığı söylenebilir. “Ülkemiz ve Dünya” ünitesi testi puanlarında deney öncesine göre daha fazla artış gözlenen çevrimiçi haritaların, MEB ders kitabı setinin kullanımına göre öğrencilerin “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine ait başarılarını artırmada daha etkili olduğu görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen veriler incelendiğinde Sivas ve Amasya illerinde bulunan deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin uygulama öncesinde ön-test akademik başarı

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu durum deney ve kontrol grubu öğrencilerinin bilgi düzeylerinin uygulama öncesi aynı seviyede olduğunu bize göstermektedir. Her iki ilde de deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin uygulama sonrasında son-test akademik başarı puanları arasında deney grupları lehine anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu çerçevede Sosyal Bilgiler 6. sınıf “Ülkemiz ve Dünya” ünitesine yönelik yapılandırılan çevrimiçi haritaların kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Bu konuda daha önce yapılmış benzer araştırmalardan elde edilen sonuçlarda bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Aktürk, Yazıcı ve Bulut (2013) tarafından yapılan araştırmada Sosyal Bilgiler dersinde animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Aladağ (2010) tarafından yapılan araştırmada coğrafi bilgi sistemlerinin Sosyal Bilgiler 7. sınıf derslerinde öğrencilerin akademik başarıları ve motivasyonlarına etkisi araştırılmış ve coğrafya bilgi sistemleri kullanılarak ders yapılan deney grubunun akademik başarıları ve motivasyon düzeylerinin MEB tarafından sağlanan ders kitabı seti konu anlatılan kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Benzer şekilde Balkan (2007) tarafından yapılan araştırmada harita kullanılarak yapılan öğretimin öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarını, derse karşı tutumlarını ve hatırd tutma düzeylerini arttırmada etkili olduğu görülmüştür.

Araştırmadan elde edilen sonuca bağlı olarak şu öneriler geliştirilmiştir:

- Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde çevrimiçi haritaların kullanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Sosyal Bilgiler Öğretmen adayları ve öğretmenleri çevrimiçi haritaların kullanımı ve yapılandırılması konularında bilgilendirilmelidir.
- Sosyal Bilgiler dersi öğretiminde çevrimiçi haritaların farklı konularda kullanımına ve öğretim sürecine katkılarına ilişkin farklı araştırmaların yapılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AKTÜRK, V. (2012). *Sosyal Bilgiler Dersinde Animasyon ve Dijital Harita Kullanımının Öğrencilerin Mekânı Algılama Becerilerine Yönelik Etkileri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden 24 Haziran 2015 tarihinde erişilmiştir.
- AKTÜRK, V., YAZICI, H. ve BULUT, R. (2013). Sosyal Bilgiler Dersinde Animasyon ve Dijital Harita Kullanımının Öğrencilerin Mekânı Algılama Becerilerine Yönelik Etkileri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 28, 1-17. <http://e-dergi.marmara.edu.tr/marucog/article/view/1012000770> adresinden 13 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- ALADAĞ, E. (2010). The Effects Of GIS On Students’ Academic Achievement And Motivation In Seventh-Grade Social Studies Lessons In Turkey. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 19 (1), 11–23. DOI:10.1080/10382040903545476
- BAKER, T. R. (2005). Internet-Based GIS Mapping In Support Of K-12 Education. *The Professional Geographer*, 57(1), 44–50. DOI: 10.1111/j.0033-0124.2005.00458.
- BALKAN, A. (2007). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Harita Kullanımının Derse Karşı Tutuma, Başarıya ve Hatırd Tutma Düzeyine Etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

- Sakarya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden 24 Haziran 2015 tarihinde erişilmiştir.
- BUĞDAYCI, İ. ve BİLDİRİCİ, İ. Ö. (2009). Harita Kullanımının Coğrafya Eğitimindeki Önemi. *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 12. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı*, Ankara. http://www.hkmo.org.tr/resimler/ekler/f489f642a0ddb10_ek.pdf adresinden 08 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2006). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem A.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., KILIÇ, E., AKGÜN, Ö. E., KARADENİZ, Ş. ve DEMİREL, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A.
- DEMİRALP, N. (2009). Haritalarla Öğrenme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(4), 955–973. <http://www.tebd.gazi.edu.tr/index.php/tebd/article/view/294> adresinden 13 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- DEMİRCİ, A. ve KARABURUN, A. (2011). CBS, GPS ve Google Earth Teknolojilerinin Coğrafya Derslerinde Kullanımı. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 24, 99–123. <http://www.marmaracografya.com/pdf/24.5.pdf> adresinden 20 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- DUMAN, H. (2011). *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Harita Kullanımı ve Harita Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden 24 Haziran 2015 tarihinde erişilmiştir.
- FLUKE, C. J. (2009). Virtual Field Trips: Using Google Maps to Support Online Learning and Teaching of the History of Astronomy. *The Astronomy Education Review*, 2 (7), 74-96. <http://eric.ed.gov/?id=EJ836338> adresinden 19 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- JONES, A., BLAKE, C., DAVIES, C. & SCANLON, EILEEN (2004). Digital Maps For Learning: A Review And Prospects. *Computers and Education*, 43, 91–107. <http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2003.12.007> adresinden 03 Ağustos 2015 tarihinde erişilmiştir.
- KARASAR, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi; Kavramlar, İlkeler, Teknikler* (16.baskı). Ankara: Nobel.
- MILSON, A. J. & EARLE, B. D. (2008). Internet-Based GIS in An Inductive Learning Environment: A Case Study of Ninth-Grade Geography Students. *Journal of Geography*, 106 (6), 227-237. DOI: 10.1080/00221340701851274.
- PATTERSON, T. C. (2007). Google Earth As A (Not Just) Geography Education Tool. *Journal of Geography*, 106 (4), 145-152. http://opencourse.ncyu.edu.tw/ncyu/file.php/14/Google_Earth_as_a_Not_Just_Geography_Education_Tool.pdf adresinden 12 Temmuz 2015 tarihinde erişilmiştir.
- SÖNMEZ, Ö. F. (2011). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Harita Becerileri. Refik Turan, Ali Murat Sünbül ve Hakan Akdağ (Ed.), *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar II* içinde (s.). Ankara: Pegem A.
- TAY, B. (2014). Sosyal Bilgiler Derslerinde Öğrencilerin Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of*

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Turkish or Turkic Volume 8/6 Spring 2013, p. 1499-1515, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, ANKARA-TURKEY

ULUĞTEKİN, N., DOĞRU A. Ö. (2005). Coğrafi Bilgi Sistemi ve Harita: Kartografya, *CBS Sempozyumu*, İzmir: Ege Üniversitesi.

ÜNAL, F., ÖZMEN, C. ve ER, H. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin İnternet Kullanma Durumları. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/6 Spring 2013, p. 741-752, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, ANKARA-TURKEY

YEŞİLTAS, E. (2011). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullanılabilecek Bilgisayar Yazılımları. Refik Turan, Ali Murat Sünbül ve Hakan Akdağ (Ed.), *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar II* içinde (s.). Ankara: Pegem A.

YEŞİLTAS, E. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretiminde İnteraktif Ortam ve Bilgisayar Kullanımı. Ramazan Sever ve Erol Koçoğlu (Ed.), *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğitim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* içinde (s. 105- 130). Ankara: Pegem A.

EKLER

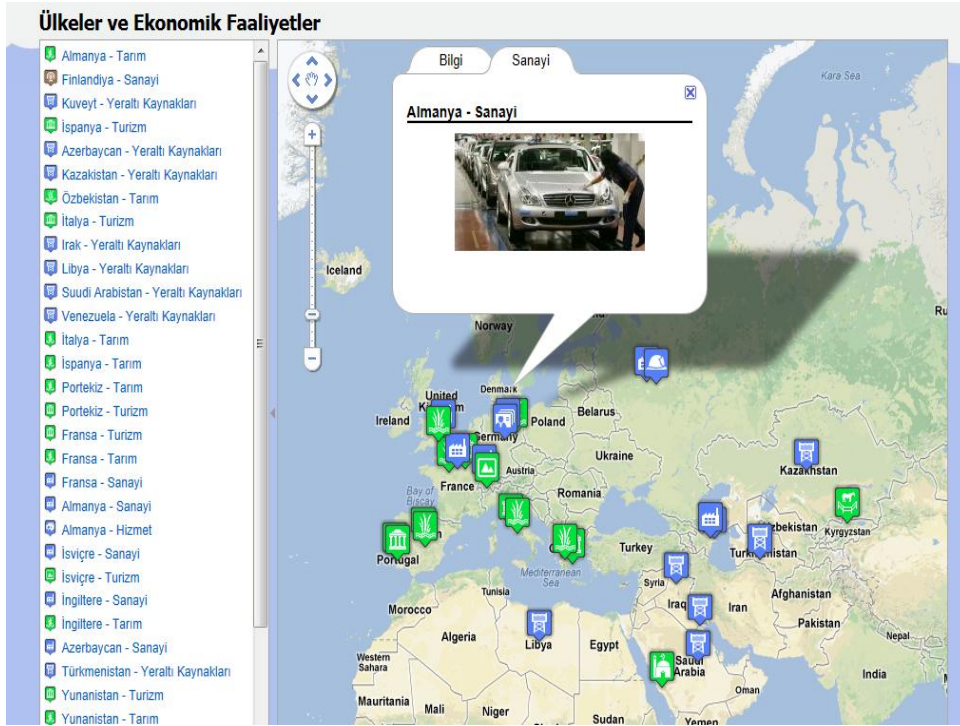
Figür 1. Yapılandırılmış Çevrimiçi Haritalarda Bilgi Pencereleri

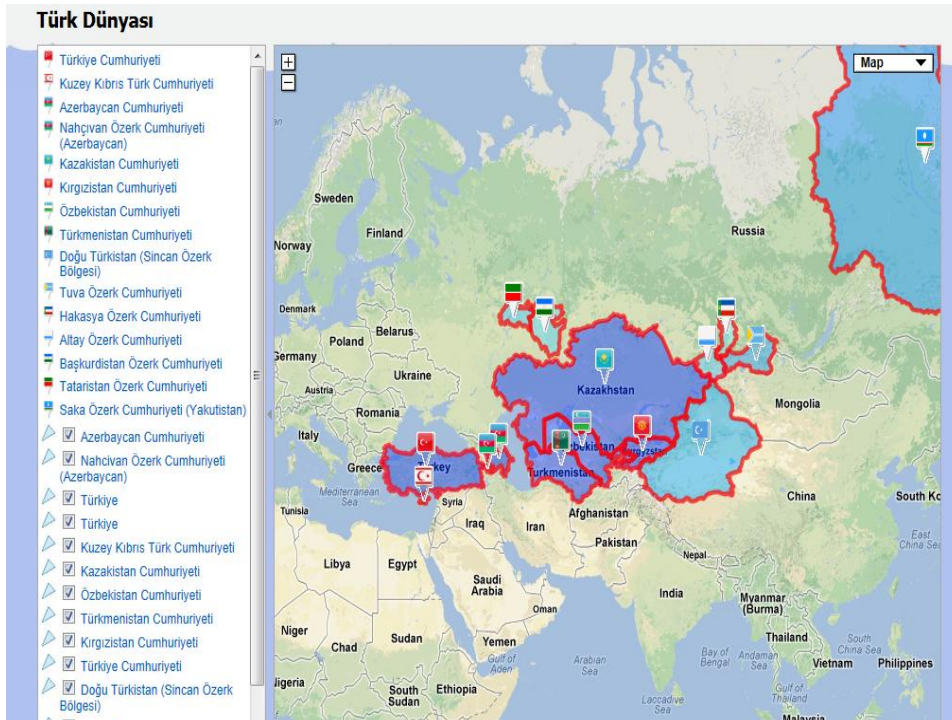
Figür 2. Yapılandırılmış Çevrimiçi Haritalarda Bilgi Pencereleri

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

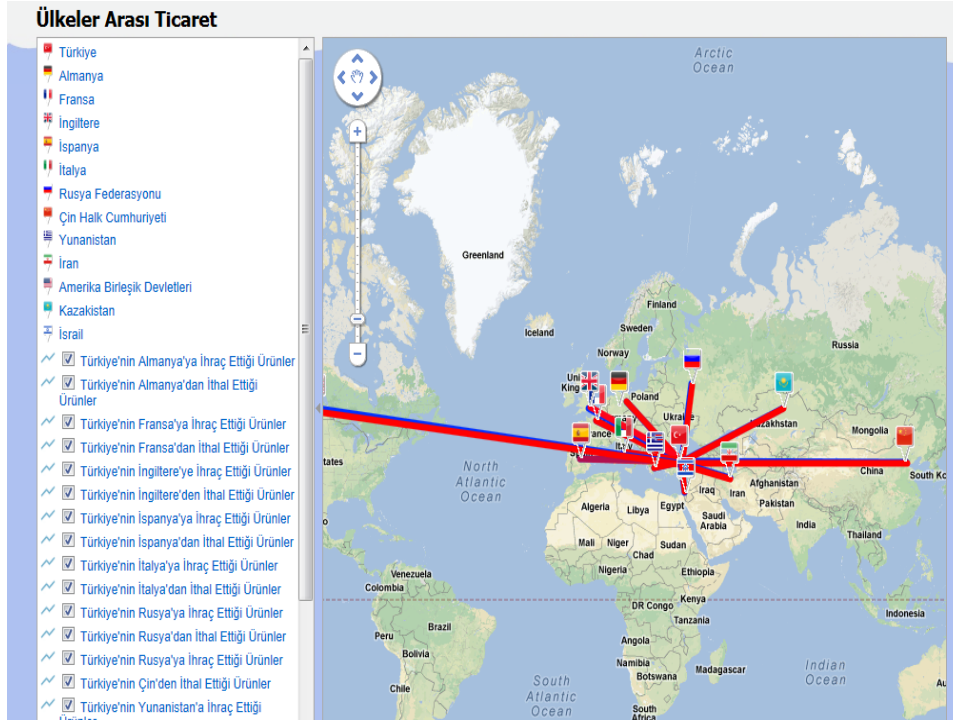

Figür 3. Yapılandırılmış Çevrimiçi Haritalarda Ülke Sınırları ve Simgeler

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Figür 4. Yapılandırılmış Çevrimiçi Haritalarda İşaretlemeler**Citation Information/Kaynakça Bilgisi**

YEŞİLTAŞ, E., PEHLİVAN, A., (2015). “Sosyal Bilgiler Öğretiminde Çevrimiçi Haritaların Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi / The Effect Of The Use Of Online Maps In Social Studies Teaching On Academic Achievement”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Şefik Yaşar Armağanı), Volume 10/11 Summer 2015, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8601>, p. 1621-1636.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

